

Første udkast til forhandlingsmandat

Udkastet er baseret på de tilkendegivelser fra deltagende kommuner og affaldsselskaber om ønsker til indhold af et forhandlingsmandat, som fremkom på mødet i Københavns Kommune den 6. juni 2016.

1) Baggrund

På trods af den politiske bevågenhed og forretningsmæssige potentialer i sortering og genanvendelse af affaldsplast, er genanvendelse af plast kun udbredt i begrænset omfang i dag. Der vurderes at være samlet ca. 440.500 ton plastaffald i Danmark om året. Af disse forbrændes ca. 310.000 tons, mens ca. 131.500 tons sendes til udlandet til oparbejdning og videresalg. Kun omkring 3% af affaldsplasten fra husholdninger og 40% fra industriaffald bliver sorteret og genanvendt¹.

Mange kommuner indsamler allerede plast fra husholdninger eller har planer om at starte en indsamling inden 2019, når de nuværende affaldsplaner udløber. Plastaffaldet bliver derefter håndteret af den enkelte kommune eller affaldsselskab, som skal finde en aftager af plasten. Udbuddet af de små, individuelle mængder til større udenlandske sorteringsanlæg er problematisk ift. forhandlingskraft og omkostninger. Derudover er det svært at spore til hvilken kvalitet netop de små danske mængder bliver sorteret ud i, når det blandes sammen med de store mængder i udlandet. Formålet med dette projekt er at skabe et marked for plastgenanvendelse, som vil sikre en bedre og øget genanvendelse af kommunernes husholdningsplast.

Projektet bygger videre på anbefalingerne fra en Innovationsplatform om Plast, som CLEAN gennemførte i 2013 med deltagelse fra mere end 100 danske plastvirksomheder og vidensaktører på området. Det blev vurderet, at der er et interessant forretningspotentiale for danske virksomheder med et plastsorterings- og oparbejdningsanlæg. Udfordringerne er bl.a. at der mangler et samlet udbud af tilstrækkelig mængder plast fra husholdninger og sammenlignelig erhvervsplast samt manglende sikkerhed for afsætningen af det oparbejdede returplast.

CLEAN og Københavns Kommune er gået sammen om at facilitere et fælles udbud af plastaffald fra danske husholdninger til etablering af bedre genanvendelsesmuligheder. Projektet finansieres af Markedsmodningsfonden og Region Sjælland. Udbuddet har til formål at 1) at hjælpe de danske kommuner med at få genanvendt større mængder af deres husholdningsplast til en bedre kvalitet og 2) at samle en større mængde plastaffald, som kan skabe forsyningssikkerhed til et sorteringsanlæg for husholdningsplast og sammenligneligt erhvervsaffald.

2) Udbudsproces for et udbud i konkurrencepræget dialog/udbud med forhandling

CLEAN og Københavns Kommune inviterer kommuner og affaldsselskaber til en dialog med interesserede tilbudsgivere (konsortier) om mulighederne og betingelserne for at etablere en ny sorterings- (og oparbejdning) løsning til plast fra husholdninger og sammenligneligt erhvervsaffald.

CLEAN vurderer, at udbudsformerne ”konkurrencepræget dialog” og ”udbud med forhandling” er egnede udbudsformer for etablering af en tjenesteydelse som heri omtalt. Disse udbudsformer kan anvendes, når udbuddet omhandler tekniske

løsninger, som forudsætter innovation eller tilpasning af allerede tilgængelige løsninger, eller kontrakter af en vis kompleksitet, og hvor løsningsmodellen ikke er kendt på forhånd, men udvikles under processen i dialog mellem ordregiver og prækvalificerede konsortier.

Hovedformålet med den fleksible procedure er, at ordregiver kan få skabt klarhed over, hvilke løsninger, både tekniske, finansielle og juridiske, markedet kan og er villig til at levere. Herudover skal dialogen bidrage til, at de af ordregiver opstillede kriterier og betingelser for etablering af en ydelse til plastsortering- og oparbejdning drøftes med de prækvalificerede konsortier med henblik på at imødekomme den konkrete udfordring.

De to procedurer er meget lig hinanden, men har visse forskelligheder. De består overordnet af 3 faser: 1) en prækvalifikation, som er en mere eller mindre specifik beskrivelse af opgaven og en specifikation af, hvilke kompetencer, der lægges vægt på, at de bydende konsortier har, 2) en dialogfase/forhandlingsfase med udvalgte konsortier på basis af et foreløbige tilbud og 3) en udbudsphase, hvor de udvalgte konsortier indbydes til at udfærdige et endeligt tilbud (ved den konkurrenceprægede dialog stopper dialogen ved tilbudsfasen, mens det er muligt at forhandle videre på tilbud ved udbud med forhandling).

3) Forhandlingsmandatets indhold

For at give mandat til CLEAN og Københavns Kommune om at påbegynde facilitering af en udbudsproces som nævnt i afsnit 2, forudsætter de deltagende kommuner/affaldsselskaber (ordregivere), at følgende temaer er baggrund for udarbejdelse af udbudsbekendtgørelse og prækvalifikationsmateriale, samt gøres til genstand for drøftelse i dialogfasen:

Udbuddets indhold og længde

- Deltagende kommuner/affaldsselskaber (ordregiver) accepterer at aflevere det indsamlede husholdningsplast. Plastfraktioner (husholdningsplast, genbrugsplast, PVC, folier, blød, hård), som anlægget vil modtage/håndtere, fastlægges under dialogfasen.
- Tidshorisonten for kontraktindgåelse og rammerne for deltagelse skal afklares i dialog mellem ordregivere og konsortier.
- Der skal fastlægges procedurer i tilfælde af anlæggets midlertidige eller permanente nedlæggelse.

Kvalitet

- Konsortiet skal sørge for en meningsfuld genanvendelse af plasten; dvs. at der skal være en høj genanvendelsesprocent, hvor plasten bliver genanvendt til en god kvalitet, som kan erstatte virgine råvarer, med en dokumenteret afsætning af produktet, således at der bliver tale om reel genanvendelse.
- Konsortiet skal sørge for sortering, der muliggør højest mulig kvalitet af genanvendelse. Konsortiet skal enten selv kunne oparbejde plasten, eller sørge for aftaler med oparbejdningsevne, som sørger for, at plasten bliver oparbejdet til den bedst mulige kvalitet med de størst mulige miljøfordele.

- Input-kvaliteten (renhed af indleveret plast til anlægget) skal diskuteres.

Innovation

- Løsningen skal kunne noget andet end det, der i forvejen tilbydes som behandlingsløsning, og resultere i en bedre genanvendelse end den, der foregår i dag,
- Der kan fastlægges løbende innovationsmål, som sikrer løbende fordele ved deltagelse. Eksempelvis:
 - Prisen bliver lavere end forbrændingsprisen.
 - Restfraktionen mindskes og/eller afsættes til anden form for genanvendelse
 - Nye plasttyper kan indgå i sorteringen

Lokation og logistik

- Lokationen for plastsorteringen skal indtænkes fordelagtigt ift. de deltagende kommuner i et økonomisk og miljø-mæssigt perspektiv, og det skal diskuteres hvorvidt og hvorledes forskelle i transportomkostninger skal udlignes.
- Transportforholdene skal afgøres, herunder hvem der står for transport, og hvordan logistikken omkring projektet skal planlægges.

Omkostninger

- Prisen for den kommunale afsætning pr ton skal fastlægges. En pris på max 1200 kr pr t blev nævnt, mens mindre er at foretrække. Her skal forskelle i kvalitetsinput og output afspejles i behandlingsprisen, fx
 - plast (hård og blød)
 - hård (emballage og produkter)
 - dunke
 - plast fra genbrugspladser (fx inkl PVC, tagrender, havestole mv)
 - folier

Forhandlingsmandatet forudsætter, at de deltagende kommuner/affaldsselskaber (ordregiver) accepterer at aflevere det indsamlede husholdningsplast til et sorterings/oparbejdningsanlæg. De deltagende kommuner binder sig først endeligt med deres mængder, efter det endelige udbudsmateriale er offentliggjort. Det forudsættes, at de deltagende kommunale instanser (enkeltkommuner og selskaber) organiserer sig, således at de repræsenteres af færre enheder ved deltagelse i den videre proces.

Under den videre proces vil alle deltagende kommuner og selskaber være en del af en "følgegruppe", udbudsfasen vil gennemføres af en forhandlingsgruppe bestående af CLEAN, Københavns Kommune og evt. en repræsentant fra følgegruppen. Ordregiver skal ikke i øvrigt kunne gøres ansvarlig for CLEANs gennemførelse af udbuddet, med mindre ordregiver ved egen adfærd har påvirket processen.

4. Underskrift

For xx (kommunen/affaldsselskabet)

For Københavns Kommune

For CLEAN

ⁱ Jf. anbefalinger fra Innovationsplatformen: <http://cleancluster.dk/wp-content/uploads/2015/05/Anbefalinger-fra-innovationsplatformen.pdf> . Innovationsplatformen blev lavet i 2013 og derfor tages der forbehold for udviklingen i mængderne,